

ELS LLIBRES, TRESORS A COMPARTIR

Accions per al foment d'una biblioteca escolar de qualitat: de la teoria a la pràctica

Vaig somiar el paradís com una biblioteca plena de llibres i de silenci.

J. L. Borges

La senyora Doris Lessing, en el discurs de lliurament del Premi Nobel, contava la visita a una escola de campanetes, allà al Regne Unit, que disposava d'una sala molt ben condicionada i molt ben assortida amb tota mena de document i llibres preciosos. Es lamentava la senyora Lessing, uns moments més tard, de l'escàs ús de la biblioteca que hi feien els alumnes d'aquesta escola.

A casa nostra, potser no tenim les biblioteques escolars a l'alçada del que seria desitjable. El lloc que ocupa la biblioteca en alguns centres —pocs— no és el més indicat i els punts de lectura i el nombre de documents que hi contenen no arriben als mínims que marquen els organismes oficials i les recomanacions dels experts.

En canvi, sí que disposem de comunitats educatives implicades en el procés de construcció d'espais de llibertat, d'espais per aprendre, per comprendre. Són nombrosos els centres educatius que s'arrisquen a emprendre camins nous, itineraris diferents, centres que no romanen impassibles enfront els múltiples interrogants i les inèrcies conformistes i formulen idees alternatives que permeten avançar a la recerca d'una escola compromesa amb la societat, amb l'entorn, amb la mirada d'un infant.

La implantació dels Programes d'Innovació Educativa "puntedu"¹ ha donat un impuls real i ha generat consciència col·lectiva entorn la necessitat d'un ús efectiu de la biblioteca escolar com a dinamitzadora d'accions que afavoreixin el gust per la lectura. La biblioteca escolar pot facilitar el treball interdisciplinari, la recerca significativa que ajudi a transformar la informació en coneixement i oferir possibilitats d'aprenentatge global.

En aquest sentit, moltes escoles hi dediquen esforços i troben solucions imaginatives per resoldre els problemes d'ubicació, de mobiliari, de fons, etc. i aconseguen fer de la seva biblioteca un oasi únic i meravellós on disfrutar de la lectura.

Sortosament, molts mestres creuen, de debò, que la lectura ens ajuda a ordenar els pensaments, ens fa més lliures i ens permet viure millor. Molts mestres formen part de les comissions de biblioteca dels seus centres i dediquen hores a dissenyar bones pràctiques per atraure i seduir els alumnes, en fer que la lectura ocupi un lloc en la seva vida.

Aprendre a llegir ocupa un període de la vida de l'infant.

Molts mestres estan d'acord amb els efectes positius que explícitament assenyalava l'últim manifest de la **UNESCO** (Organització de les Nacions Unides per a l'Educació,

la Ciència i la Cultura) quan afirma que *«està demostrat que amb un bon funcionament de la biblioteca escolar, els alumnes progressen en escriptura i en lectura, saben aprendre millor, resolen millor els diferents problemes i creix la seva experiència respecte a les tècniques d'informació i comunicació»*. Un llibre afegeix vida a la vida, diuen, i per fer-ho possible les biblioteques són quelcom més que espais adequats de conservació i ordenació dels llibres per a la seva lectura. Són espais vius d'aprenentatge continu, i instrument per a la comprensió tolerant entre persones, nacions i cultures.

És a dir, no es tracta d'ensenyar a llegir. Per això ja tenim mètodes, tècniques que apliquem durant un període de la vida escolar, entre els tres i els vuit anys, per tal d'aconseguir que l'infant esdevingui lector competent. Però amb això no n'hi a prou. Del que es tracta és que l'infant acabi estimant la lectura, estimant els llibres.

Durant l'any que ara encetem reflexionarem sobre algunes pràctiques habituals arreu i presentarem accions senzilles, experimentades d'antuvi, per tal que les pugueu adaptar i millorar. Anirem comentant la importància de la lectura en veu alta, com preparar les trobades amb els autors que ens visiten, quina relació hi ha entre el text i la imatge en els àlbums il·lustrats, activitats de creació literària amb els abecedaris, etc. En la primera que podeu llegir a continuació s'explica la necessitat de presentar els llibres i documents que s'incorporen al fons de la biblioteca i s'exemplifica amb el joc del "dòmino de les portades". Procurarem ser genèrics i explicar les activitats que es puguin fer amb els bons llibres que, de ben segur, disposeu a l'escola.

La nostra pretensió és aportar petits recursos, reflexions sobre com fer que les nostres biblioteques siguin funcionals, acollidores, amb recursos viscuts, accessibles, eficaços. Volem oferir idees per facilitar l'encontre d'un nen i un llibre, amb les limitacions pressupostàries, d'espai i de personal que tenim ara mateix i malgrat no siguin tan impecables ni estiguin tan ben assortides com les de l'escola que comentava la senyora Lessing.

NOTES

1. Podeu consultar el monogràfic BIBLIOTEQUES ESCOLARS "PUNTEDU" aparegut en aquesta mateix revista el mes de juny de 2009.